

omtalte. Naar den ærede Taler nu imidlertid i den Anledning trostede Mindretallet med, at det jo kunde bruge Valgmenighedsloven, saa maa jeg bemærke, at det er en daarlig og meget utilstrækkelig Trost. Den ærede Taler gjorde for det Første derved et Spring, som dog endnu er et ganske alvorligt Spring at gjøre. Om et saadant Spring vil blive gjort, maa staae hen i Tiden, men heri Salen vil man navnlig, troer jeg, have en saa levende Erindring om Valgmenighedsagen, at man vil være entig med mig i, at det er et meget stort Spring at komme til, det Spring nemlig, at betragte Bestemmelserne i Loven af 15de Maat 1868 som forandrede saaledes, at der indrømmes Valgmenighederne Ret til uden Videre ogsaa at benytte de allerede tilstedeværende Kirker. Dette Spring er, som sagt, endnu ikke gjort; men selv om det virkelig blev gjort, saa vilde der dog endnu, efter den ærede Talers egen Uttring, blive tilbage, at Mindretallet selv skulde betale sin Præst. Dette tog den ærede Medlem ganske vist med, thi saavidt var han ikke kommen, at han havde fundet noget Expedient derfor. Den ærede Taler bemærkede udtrykkelig, at Mindretallet skulde betale sin egen Præst, og at det skulde have Ret til at benytte Sognets Kirke. Denne sidste Ret har Mindretallet nu, som sagt, endnu ikke, og det er ialtsald et Spørgsmaal, om det vil faae den. Den første Ret, Retten til selv at betale, kan Mindretallet derimod ganske vist gjøre Brug af, men det er et Spørgsmaal, om det vil være vel tjent dermed. Og det er ialtsald fuldstændig klart, at det maaskee kun med nogle Stemmer fra Fleertallet forskellige Mindretal vilde komme til at besinde sig i en heelt anden Stilling end dette Fleertal, som uden Videre skulde have Ret til at bestemme, hvem der skulde være Sognets Præst.

Jeg troer efter alt det Anførte, at, om man virkelig vilde gaae ind paa en Bestemmelse som den omtalte, vilde den sikkert end noget Andet være istand til at fremkalde en høj Grad af Misbilligelse og en stor og uheldig Bevægelse omkring i Landet. Dette troer jeg med en vis Sikkerhed at kunne forudsiges, fordi det ligger i Tingenes egen Natur.

Jeg mener, at man i saa Henseende maa holde sig til, hvad sige Bestemmelser efter deres egen Natur maa siges at fore med sig, og jeg tilstaaer derimod, at jeg ikke lægger megen Vægt paa, om et enkelt Medlem udtaler om en foreslaaet Lov, at den ikke vil vække Tilfredshed i Landet. Saadant har virkelig ikke meget paa sig. Det ærede Medlem, til hvem jeg fremdeles sigter, var saaledes i det Tilfælde, at han forsikrede os om, at en Lov som den her foreslaaede ikke vilde vække Tilfredshed i Landet. Jeg tvivler nu heller ikke om, at dette er det ærede Medlems personlige Mening, men det kan umulig udøve nogen Indflydelse paa den hele Opfattelse af denne Sag. Den maa bedømmes, efter hvad der ifølge Bestemmelsernes egen Natur tør forudsættes. Det er dog ganske vist saa, at de Erfaringer, som man gennem lang Tid har haft Leilighed til at indhøste med Hensyn til hele Spørgsmaalet om Besættelsen af Præsteembeder og om Forholdet mellem Kirkestyrelsen og Menighederne, og at den Kundskab, som man uregtelig har kunnet samle i saa Henseende, maa have noget mere at betyde end en blot individuel Opfattelse eller Anskuelse. Men det er nu netop, hvad jeg ved Fremlæggelsen af nærværende Lovforslag ogsaa udtalte, med den Erfaring for Die, som jeg for mit Vedkommende i lang Tid har haft Leilighed til at gjøre i meget rigt Omfang, og som staaer meget levende for mig, at jeg har faaet den bestemte Overbeviisning, at der ved en Lov, som den her foreslaaede, vil kunne tilveiebringes en baade naturligt og ønskelig Rettelse i den Gjærning, som tilfalder den øverste Kirkestyrelse, og at derhos tillige i meget høj Grad vil kunne virkes til at imødekomme Dunst, som meget ofte fremjættes fra forskellige Menigheders Side. Det ærede 4de kongevalgte Medlem (Wichfeld) udtalte i saa Henseende Noget, der var fuldstændig correct, og som er saa fuldstændig erkjendt og følt af mig som Kirkeminister, at jeg selv vilde have udtalt det, dersom det ikke allerede var kommet frem fra hans Støde, nemlig dette, at Kirkeministeren er stillet i en meget vanffelig og penibel Stilling, netop som Forholdene nu ere, naar der, hvad der er meget hyppigt og vil blive Tilfældet